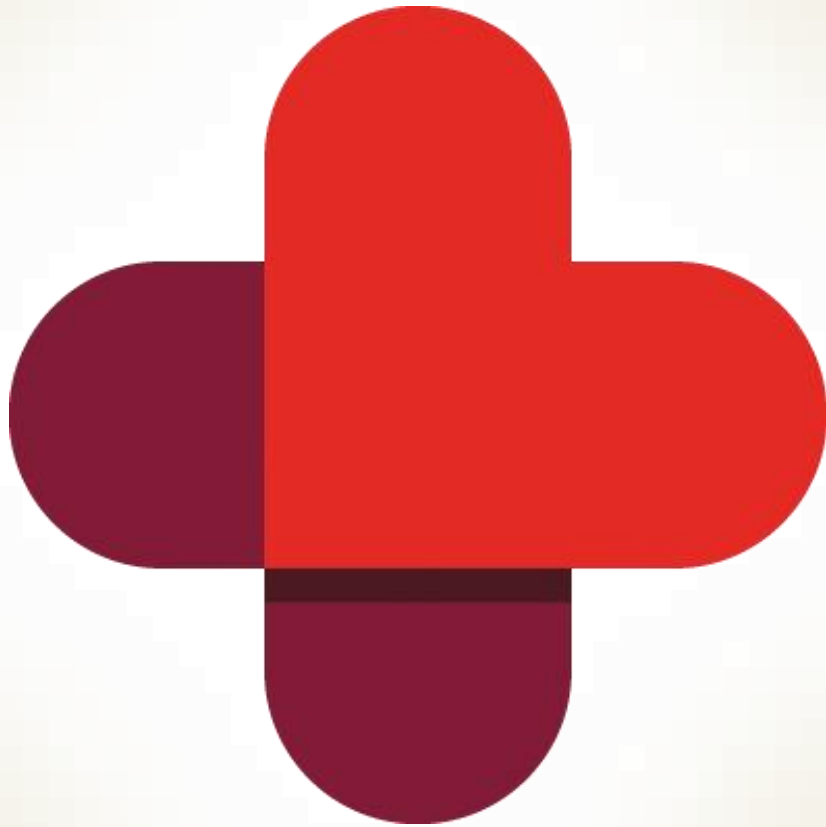

Patientsäkerhetsberättelse

2023

Innehåll

Sammanfattning	1
Mål för patientsäkerhetsarbetet 2024.....	2
Grundläggande förutsättningar för säker vård.....	3
Engagerad ledning och tydlig styrning	3
Övergripande mål och strategier	3
Organisation och ansvar	4
FoUUI	5
Samverkan för att förebygga vårdskador	5
Journalsystem	5
Medicinteknisk utrustning	6
Vårdhygien	6
Informationssäkerhet.....	6
En god säkerhetskultur	8
Etikrådet.....	9
Adekvat kunskap och kompetens	9
Läkarinsatser i SÄBO	11
HLR	12
Dokumenthantering	12
Kvalitetsregister	12
Patienten som medskapare.....	13
Patienter och boendes upplevelse av vård och omsorg	14
Klagomål och synpunkter	14
Agera för säker vård.....	14
Öka kunskap om inträffade vårdskador.....	14
Tillförlitliga och säkra system och processer.....	15
Egenkontroller	15
Läkemedelshantering.....	15
Gashantering.....	16
Livsmedelshygien	16
Delegeringar	16
Säker vård här och nu	17
Riskområden	17
Läkemedelsgenomgångar	17
Rekrytering	17

Vårdrelaterade infektioner	17
Riskbedömningar fall, trycksår, undernäring och munhälsa	18
Vårdkvalitet.....	19
Stärka analys, lärande och utveckling	20
Avvikelse.....	20
Utredning och händelseanalys	22
Lex Maria och Lex Sarah	23
Klagomål och synpunkter	23
Öka riskmedvetenhet och beredskap.....	24
Patientsäkerhetskultur.....	24
Mål, strategier och utmaningar för kommande år	25
Mål för patientsäkerhetsarbetet 2024.....	25

Sammanfattning

Stockholms Sjukhem är en stiftelse utan vinstsyfte. Stiftelsen grundades 1867 med ändamål att ge vård och omsorg till långvarigt eller obotligt sjuka. Vi har en bred sjukvårdsverksamhet som innehåller palliativ slutenvårdvård, avancerad sjukvård i hemmet (ASIH), geriatrisk slutenvård, kognitiv mottagning, slutenvårdsrehabilitering samt primärvårdsrehabilitering. Äldreomsorgen har under årets bedrivits på tre boenden: Vallgossen och Nyckelharpan samt Hornskroken, som drivits på entreprenad. Stockholms Sjukhem har även enhet för forskning, utbildning och utveckling/innovation (FoUII). Stockholms Sjukhem är kvalitets- och miljöcertifierat och är medlem i FAMNA, riksorganisationen för idéburen vård och omsorg.

Stockholms Sjukhems övergripande mål är att ge en god och säker vård och omsorg. Det innebär att den som vårdas eller bor hos oss inte ska drabbas av undvikbara skador. Vårt patientsäkerhetsarbete präglas av att vi ska ligga ett steg före, fatta faktabaserade beslut, samverka i team och tillsammans med patient, boende och närstående.

Under året återupptogs regelbundna möten med Vårdhygien Stockholms hygienläkare och hygiensjuksköterska med Stockholms Sjukhems hygiensamordnare och chefläkarkansli. En vårdhygienhandbok har skapats i Centuri dokumenthantering för att enkelt hitta information och rutiner gällande vårdhygien.

Under året har en verksamhetsövergripande läkemedelsinstruktion skapats, som beskriver relevanta riktlinjer, rutiner, checklistor och kvalitetskrav.

Ett projekt pågår för att stödja sjuksköterskor inom geriatrisk slutenvården Bromma där apotekstekniker stödjer och förbereder läkemedelshandling, bland annat i samband med

inskrivning av patient. Inom sjukvårdsenheterna har läkemedel i läkemedelsrum ordnats enligt ATC- kodsordning samt baslistor har upprättats för läkemedel som ska finnas i dessa. Ett "svansförråd" för läkemedel utanför baslistorna har organiserats på Kungsholmen och Bromma.

Stockholms Sjukhems äldreomsorg har sedan 2022 egen SÄBO läkare. Detta har skapat kontinuitet, kunskap samt ökad kännedom om de boende och 100% av boende inom Vallgossen och Nyckelharpan är nu listade hos vår SÄBO läkare.

Under året har Stockholms Sjukhem bytt avvikelshanteringssystem från HändelseVis till Centuri. Utbildning i Centuri avvikelshantering har genomförts både för rapportörer och handläggare.

Under 2024 växer Stockholms Sjukhem med ett nytt vård- och omsorgsboende Mosaiken som öppnar i lokaler i Bromma. Vintern 2024/2025 öppnar boendet Poesin i Nacka. Även sjukvården expanderar med fler slutenvårdsplatser och utökad primärvårdsrehabilitering. Implementering av Lärplattformen esTracer planeras och kommer att stödja kompetensutveckling. Även implementering av OPEN planeras inom hela äldreomsorgen. Översyn planeras gällande hantering och service av medicintekniska produkter och apparatur. Även strukturen för delegeringar och fördelning av medicinska arbetsuppgifter kommer att ses över.

Mål för patientsäkerhetsarbetet 2024

Patientsäker expansion av verksamheter både inom äldreomsorg och sjukvård.

Fokus på att skapa en struktur för nytt gemensamt lärande utifrån inkomna avvikelser i Centuri avvikelshanteringssystem.

Februari 2024

Marianne Reimers

Chefläkare

Helen Berglund

Patientsäkerhetsamordnare

Grundläggande förutsättningar för säker vård

Stockholms Sjukhem är en idéburen stiftelse utan vinstsyfte. Stiftelsen grundades 1867 med ändamål att ge vård och omsorg till långvarigt eller obotligt sjuka. Inom Stockholms Sjukhem bedrivs både sjukvård och äldreomsorg. Vi har en bred sjukvårdsverksamhet som innehåller palliativ slutenvårdvård, avancerad sjukvård i hemmet (ASIH), geriatrisk slutenvård, kognitiv mottagning, slutenvårdsrehabilitering samt primärvårdsrehabilitering. Sjukvårdsverksamheterna är lokaliserad både på Kungsholmen och Bromma. Äldreomsorgen har under året bedrivits på tre boenden, Vallgossen (Kungsholmen), Nyckelharpan (Upplands-Väsby) samt Hornskroken (Södermalm) som drivits på entreprenad.

Inom Stockholms Sjukhem finns en FoUUI enhet och Stockholms Sjukhem är även en universitetssjukvårdsenhet (USV-enhet).

Stockholms Sjukhem är kvalitets- och miljöcertifierat, och är medlem i FAMNA, riksorganisationen för idéburen vård och omsorg.

Stockholms Sjukhem är delägare i Marie Cederschiöld högskola, tillsammans med tre andra idéburna vårdgivare. Det ger oss möjlighet till att skapa närhet till forskning och utbildning med forskningssamarbeten och möjlighet till verksamhetsförlagd utbildning för studenter. Vi har också ett nära samarbete med Karolinska Institutet.

Tillsammans med andra idéburna vårdgivare och nämnda högskolor deltar vi i utvecklingsarbete kring exempelvis äldres vård och omsorg, palliativ vård, kvalitetsregister, verksamhetsförlagd utbildning och kompetensförsörjning.

Stockholms Sjukhem är också medgrundare till ACT, akademiskt centrum för äldretandvård, där forskning och utveckling kring äldres tandhälsa genomförs.

Engagerad ledning och tydlig styrning

Övergripande mål och strategier

Stockholms Sjukhems övergripande mål är att ge en god och säker vård och omsorg. Kvalitetsmålen är överordnade andra mål i verksamheten och är prioriterade enligt följande: patientsäkerhet, vårdkvalitet och patient-, boende- och närståendeöjdhet. Det innebär att den som vårdas eller bor hos oss inte ska drabbas av undvikbara skador. Vårt patientsäkerhetsarbete präglas ett förebyggande arbetssätt, faktabaserade beslut och samverkan i teamet med patient, boende och närstående.

Områden av betydelse för patientsäkerhet (riskområden) bevakas särskilt av chefläkarkansliet som ansvarar för att övergripande vådrutiner upprättas och förvaltas. Ledningens engagemang i patientsäkerhetsfrågor har stor betydelse för hur man ser på säkerhet i verksamheten och speglar den säkerhetskultur som finns.

Stockholms Sjukhems vision är "Tillsammans gör vi vård och omsorg bättre för dig, varje dag". Tillsammans - vi arbetar teamorienterat och ser alltid Stockholms Sjukhem som en helhet. Vård och omsorg - vi ser till helheten och påverkar aktivt även i ett samhällsperspektiv. Bättre och varje dag - vårt mål är att ständigt förbättra, lära och utveckla. För dig - vi arbetar personcentrerat och inkluderande.

Engagemang, **K**unskap och **O**mtanke (EKO) är värdeord som beskriver det som vi inom Stockholms Sjukhem alla arbetar, verkar och lever efter - i beteende och attityd. De formar vår kultur, hur vi möter dem vi finns till för - boende, patienter och närstående - och hur vi som medarbetare är mot varandra.

Enligt anvisningar från Stockholm Sjukhems principaler genomfördes 2023 en medicinsk revision av Stockholms Sjukhems avvikelshanteringen. Revisionen uppmärksammade behov av byte av avvikelshanteringssystem samt utvecklingsarbete för en aktiv avvikelserapportering med hög rapporteringsnivå.

Organisation och ansvar

Stockholms Sjukhem har en tydlig organisation för patientsäkerhetsarbetet med roller och ansvar på olika nivåer. Verksamhetschefer och Medicinskt ansvarig sjuksköterska (MAS) har ansvaret för att planera, leda och följa upp de egna verksamheterna samt tillse att gällande författningar, rutiner och riktlinjer efterlevs. Inom sjukvården finns även medicinskt ledningsansvariga läkare i varje verksamhetsområde.

Det dagliga patientsäkerhetsarbetet leds av chefer tillsammans med sina medarbetare som arbetar nära patienter och boende. Chefläkare har en rådgivande funktion i övergripande medicinska frågor.

Chefläkarkansliet bistår chefer och medarbetare i frågor om patientsäkerhet och består av chefläkare, MAS, patientsäkerhetssamordnare, kvalitets-, informationssäkerhet- och miljöansvarig samt apotekare.

FoUUI

Stockholms Sjukhem arbetar för kontinuerlig utveckling inom våra profilområden som är äldreomsorg, palliativ vård, geriatrik och rehabilitering. Genom att ha ett välintegrerat och välfungerade system för forskning, utbildning, utveckling och innovation (FoUUI) kan vi säkerställa att långsiktigt kunna erbjuda våra boende och patienter en god och säker vård och omsorg. FoUUI-enheten erbjuder stöd i verksamhetens gällande forskning, utbildning, utveckling och innovationsarbete. FoUUI-representanter ingår i sjukvårdsenheternas och omsorgens ledningsgrupper som i sin tur regelbundet möts över verksamhetsområdesgränserna i de tre arenorna för forskning, utbildning respektive utveckling. Stockholms Sjukhem är även en universitetssjukvårdsenhet och har ett nära samarbete med region Stockholm, Karolinska Institutet och Marie Cederschiöld högskola. Inom äldreomsorgen finns ett utvecklingsråd som är en arbetsgrupp där olika professioner finns representerade. Rådet samlar in idéer och förbättringsförslag från verksamhetens medarbetare som sedan kan genomföras och implementeras eller tas vidare till FoUUIs arenor.

Samverkan för att förebygga vårdskador

Det är väl känt att viktig information om patient eller boende kan förloras i vårdens övergångar. Samverkan och dialog mellan vårdgivarna och boenden i patientens vårdkedja är därför väsentlig. Samverkan sker på flera nivåer bland annat mellan professioner, remitterer och remissmottagare samt mellan chefläkare och sjukhusledningar. Samverkan med kommun och primärvård sker genom regelbundna möten som i vissa fall är avtalsenligt styrda.

Det webbaserade IT-stödet Lifecare SP möjliggör samverkan vid utskrivning från slutenvård mellan sjukhus, primärvård och kommun.

Journalsystem

Inom Äldreomsorgen har ett nytt journalsystem Epsilon införts och ersatt det tidigare journalsystemet SafeDoc. I det nya journalsystemet dokumenterar medarbetare uppgifter som styrs av socialtjänstlagen (SoL) och Hälso- och sjukvårdslagen. Detta minskar risker för kommunikationsbrister och dubbeldokumentation. SÄBO-läkaren dokumenterar i TakeCare och legitimerad personal inom äldreomsorgen har därför läsbehörighet till TakeCare samt tillgång till Nationell patientöversikt (NPÖ).

Informationsöverföring i vårdens övergångar är en känd patientsäkerhetsrisk. Många av Stockholms Sjukhems patienter på sjukvårdsenheterna kommer från S:t Görans sjukhus. På grund av att S:t Görans och Stockholms Sjukhem har olika journalsystem finns risker för kommunikationsbrister. För att minska riskerna har ett hundratal av medarbetarna på Stockholms Sjukhem tillgång till läsning av S:t Görans journaler. Vid inflyttning till vård- och omsorgsboende finns även risk för brister i informationsöverföring. Överrapportering i samband med inflyttning sker skriftligt via biståndsbeslut från biståndshandläggare på kommunen. Vid flytt från annat särskilt boende rapporterar ansvarig legitimerad personal muntligt och skriftligt.

Medicinteknisk utrustning

För medicinteknisk apparatur har Stockholms Sjukhem avtal med MTA S:t Görans för service och underhåll. Under året har arbete pågått med att hitta annan leverantör för service och underhåll för rehabiliteringsutrustning, som inte längre underhålls av MTA S:t Görans. Inventering av medicintekniska produkter och dokumentation i det digitala instrumentregistret Movsom har fortsatt under året. Detta har säkerställt en god översikt och information om produkterna samt dess underhåll och service.

Vårdhygien

Stockholms Sjukhem samarbetar med Vårdhygien Stockholm i frågor som rör god hygienisk standard och smittskydd. Under året återupptogs regelbundna möten med Vårdhygien Stockholms hygienläkare och hygiensjuksköterska med Stockholms Sjukhems hygiensamordnare och chefläkarkansli. Hygiensjuksköterskan fungerar som kontaktperson och bistår med råd och stöd utifrån enheternas specifika behov. En vårdhygienhandbok har skapats i Centuri dokumenthantering för att enkelt hitta information och rutiner gällande vårdhygien.

Hygienronder har genomförts på enheterna på Kungsholmen.

Den webbaserad utbildningen i basala hygienutbildningen är obligatorisk utbildning för medarbetare som deltar i patienters och boendes vård och ingår i introduktionsprogram för nyanställda.

Informationssäkerhet

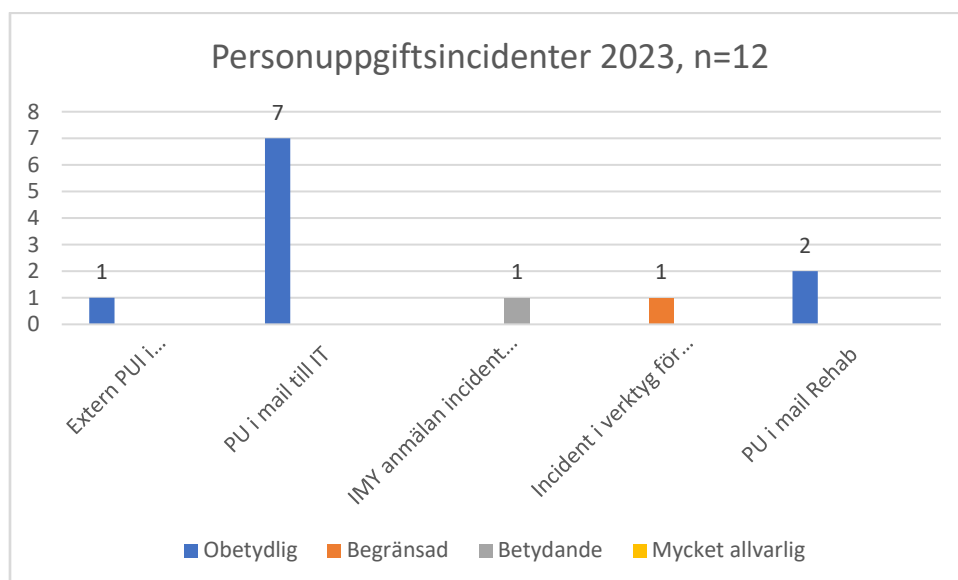
Stockholms Sjukhem upprätthåller ett systematiskt informationssäkerhetsarbete i enlighet med ISO 27001. Organisation, ansvar och roller är definierade och policy och riktlinjer har uppdaterats i enlighet med nya krav i dataskyddsförordningen. Förteckning över

informationstillgångar har upprättats och klassning av verksamhetskritiska informationstillgångar finns upprättad. Personuppgiftsbehandlinger är förtecknade i det digitala systemet RISMA och biträdesavtal tecknas med personuppgiftsbiträden.

Rapportering av informations säkerhet ingår i ledningens genomgång tre gånger per år, där svagheter identifieras och förbättringsåtgärder tas fram. Ett dataskyddsombud finns med uppgift att stödja och granska verksamheterna. Riskanalyser genomförs och utvalda fokusområden granskas löpande.

Personuppgiftsincidenter rapporteras, handläggs och vidtagna åtgärder syftar till att förebygga att incidenter upprepas (figur 1). Allvarliga incidenter rapporteras till IMY.

Då Stockholms Sjukhem anses vara leverantör av samhällsviktig tjänst omfattas verksamheten även av NIS-regleringen. Allvarliga incidenter rapporteras till MSB och IVO är tillsynsmyndighet.

Figur 1: Antal och typ av personuppgiftsincidenter 2023

Antalet dataintrång har fortsatt att öka i vårt samhälle och vårdsektorn utsätts i allt större omfattning för riktade angrepp. Stockholms Sjukhem använder sig av flertal olika metoder för att skydda sig mot olovlig åtkomst till datornätverk och informationssystem.

Automatiska verktyg som brandvägg, Security Operation Center (SOC) och antivirusprogram i den personliga IT arbetsplatsen är några åtgärder. Även teknisk design som nätdesign och tvåfaktorinloggning samt övervakning och uppföljning genomförs där exempelvis loggkontroller sker.

En god säkerhetskultur

Medarbetare på Stockholms Sjukhem rapporterar vårdavvikelse där patienter eller boende kommit till skada eller riskerat att komma till skada. Stockholms Sjukhems har under 2023 bytt avvikelsehanteringssystem från HändelseVis till Centuri. Vårdavvikelse rapporteras elektroniskt i Centuri och är ett gemensamt system för hela organisationen och inkluderar nu alla enheter inom sjukvård, äldreomsorg samt stödfunktioner.

Transparens kring risker och negativa händelser eftersträvas för att skapa möjlighet till lärande och resiliens i organisationen. Detta sker bland annat genom att organisationens vårdavvikelse är synliga för alla medarbetare. Återkoppling sker även genom diskussion och reflektion om avvikelser vid exempelvis APT-, professions- och kvalitetmöten. Vid allvarliga/betydande händelser delges MAS, verksamhetschef och i vissa fall chefläkare. Kompetenta och riskmedvetna medarbetare bidrar till ett proaktivt arbetssätt för att minska risker för att patienter och boende utsätts för vårdskada. Att rapportera risker och tillbud bidrar till det förebyggande arbetet.

Organisationens och medarbetares säkerhetskultur är viktig del för att skapa en god patientsäkerhet. Patientsäkerhetskultur har under året mätts regelbundet varannan vecka genom att medarbetarna har besvarat frågor, kopplade till patientsäkerhetskultur, i samband med pulsmätning i Winningtemp. Resultaten återkopplas och diskuteras på möten med medarbetare.

Avvikelse rapportering stödjer ett systematiskt patientsäkerhetsarbete och en aktiv avvikelse rapportering med hög rapporteringsnivå kan ses som en indikation på att enheten har en god patientsäkerhetskultur. Att verksamheten har ett gott omhändertagande av patienter, boendes och närståendes synpunkter och klagomål är även viktig för patientsäkerhetskulturen.

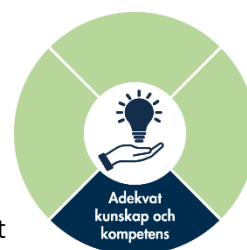
Ett antal patientsäkerhetsdialoger har även genomförts under 2023. Chefläkare och patientsäkerhetssamordnare har mött medarbetare och chefer för samtal kring patientsäkerhet och patientsäkerhetskulturen. Dessa dialoger har upplevts givande av de involverade.

Etikrådet

Stockholms Sjukhems satsar på att stärka och utbilda våra medarbetare i etiskt förhållningssätt. Ett projekt med etikråd har genomförts där representanter från olika verksamhetsområden och yrkeskategorier bidrar med kompetens kring etiska frågor. Etikronder genomförs där medarbetare tillsammans reflekterar över etiskt komplicerade situationer. Projekt har nu avslutats och denna funktion är nu placerad i chefläkarkansliet. Inom äldreomsorgen är etik en del av introduktionsutbildningen. Stockholms Sjukhem har även i år anordnat etikutbildning för ST-läkare.

Adekvat kunskap och kompetens

En grundläggande förutsättning för en säker vård är att det finns medarbetare som har adekvat kompetens och goda förutsättningar för att utföra sitt arbete. Stockholms Sjukhems framtagna kompetensförsörjningsstrategi ger stöd för analys av behov, nuläge samt verksamheternas och medarbetarnas kompetensförsörjningsplan.

Professions- och verksamhetsspecifika utbildningar finns tillgängliga via organisationens intranät, varav ett antal är obligatoriska. Dessa utbildningar ingår i introduktionen av nya medarbetare.

Under året har förberedelser genomförts inför implementering av lärplattformen esTracer. En lärplattform skapar möjlighet att samla och skapa e-utbildningar för medarbetarna samt ger en översikt över medarbetarnas kompetens och utförda utbildningar.

Inom äldreomsorgen har kompetensutveckling och kompetenshöjande aktiviteter omfattat utbildning i konceptet "Stjärnmärkt" för en personcentrerad omsorg och delaktighet för boende och närstående. Andra utbildningar som genomförts är bland annat " Att förebygga och minska risk för vårdskador" samt förbättringskunskap. Reflektionsgrupper har även hållits utifrån den nationella värdegrundens värdeord tillsammans med utbildade värdegrundssambassadörer.

I samband med införande av journalsystemet Epsilon inom äldreomsorgen ändrades förutsättningar för dokumentation i systemet. Det nya journalsystemet stödjer dokumentation enligt ICF och KVÅ samt IBIC enligt Socialstyrelsens klassifikation. Omsorgspersonal har under 2023 fått utbildning i arbetsättet "Individens behov i

centrum" (IBIC). IBIC är ett arbetssätt för social dokumentation framtaget av Socialstyrelsen. Målet med utbildningen var att öka förståelse för uppdraget, genomförandeplaner och löpande journalanteckningar. All HSL-personal har genomgått webbutbildningen ICF och KVÅ inom kommunal hälso- och sjukvård. Utbildningen är framtagen för att underlätta arbetet och skapa bättre vård för patienter genom tillämpning av strukturerad information och systematiskt kvalitetsarbete.

"Ett gott hem" är äldreomsorgens koncept som övergripande idé och en genomgående röd tråd och som visar stiftelsens personlighet. Med "Ett gott hem" tydliggörs hur vi arbetar för att de boende ska erbjudas ett gott hem, god vård och omsorg och en vardag som ger en känsla av sammanhang och meningsfullhet. "Ett gott hem" används även för att sammanfatta och tydliggöra våra arbetssätt.

Utifrån forskning genomförd inom Stockholms Sjukhem har förbättringsarbete gällande OPEN-konceptet genomförts inom äldreomsorgens boende Hornskroken. OPEN-konceptet (daglig fysisk funktionsträning kombinerat med proteinrikt kosttillskott) har syftet att förbättra muskelfunktion, mobilitet och aktiviteter i det dagliga livet hos våra boende.

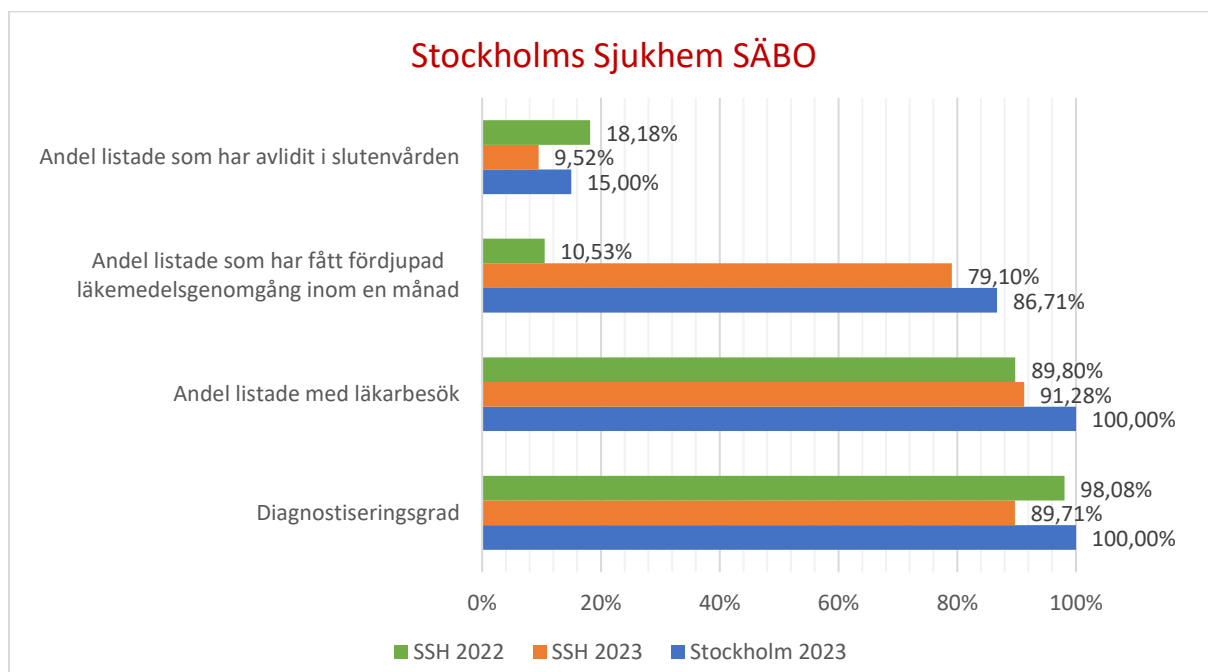
Webbaserad Strokekompetensutbildning (WebbSKU) har startat inom verksamhetsområde rehabilitering, där deltagarna efter genomförd godkänd utbildning kan erhålla 3 högskolepoäng. Inom verksamhetsområde geriatrik har en kvalitetsgrupp startat som under höstterminen genomfört utbildningar och workshops gällande fallprevention och fallriskred.

Under året har nationell vårdplan för palliativ vård (NVP) införts inom palliativ vård. Detta förbättringsarbete och utbildningsinsatser har mottagits positivt. Planering pågår för införande även inom geriatrisk vård och äldreomsorg.

Ledarskap och chefskap är viktig för att stödja medarbetarnas kunskap- och kompetensutveckling. För att stödja chefer i sitt ledarskap har flera enheter genomfört ledarskapsutbildning.

Läkarinsatser i SÄBO

Stockholms Sjukhem är vårdgivare för hälso- och sjukvårdsinsatser inom äldreomsorgen. Sedan 2022 är en läkare anställd med ett uttalat ansvar för boende inom äldreomsorgen. Detta har skapat kontinuitet, kunskap samt ökad kännedom om de boende och resulterat i att 100% av våra boende inom Vallgossen och Nyckelharpan är listade hos vår SÄBO läkare. En sammanhållen vård ger möjlighet att erbjuda våra patienter en mera tillgänglig, patientsäker och effektiv sjukvård och omsorg. Som ideell vårdgivare utmanar Stockholms Sjukhem de givna gränserna och vill tänka innovativt för att kunna erbjuda en mera säker hälso- och sjukvård för våra patienter. Enligt Region Stockholm leverantörsuppföljningsdatabasen (LUD) har Stockholms Sjukhem som vårdgivare förbättrat resultatet jämfört mellan år 2022 med 2023 (figur 2). Under 2023 har fler fördjupade läkemedelsgenomgångar utförts för att säkerställa patienternas läkemedelsbehandling. Uppföljningsdatabasen visar att våra patienter inom SÄBO fått träffa läkaren i större utsträckning under år 2023 jämfört med år 2022. Det resultatet stöds även av Socialstyrelsens brukarundersökning som utfördes 2023 som indikerar att det har blivit enklare för äldre som bor på särskilt boende på Stockholms Sjukhem att få träffa läkare då de önskar.

Figur 2: Resultat Leverantörsuppföljning (LUD) för Stockholms Sjukhem år 2022 och 2023 samt snitt för vårdgivare inom Stockholm år 2023.

HLR

Utbildning i hjärt-lungräddning har organiserats om. Riktlinjer har publicerats för hur alla yrkeskategorier ska utbildas och öva i HLR och på vilken nivå och med vilken frekvens. Alla medarbetare ska delta i relevant HLR-utbildning. Arbetet planeras av huvudinstruktörer och genomförs av lokala instruktörer på enheterna. Uppdraget att utbildas i HLR utgår numera från chefläkaren i en ny organisatorisk struktur.

Dokumenthantering

Centuri dokumenthanteringssystem stödjer att dokumenterad information hanteras enligt krav. Centuri innehåller styrande, stödjande och redovisande dokument och möjliggör spårbarhet och versionshantering. Alla medarbetare har tillgång till systemet, som ger tillgång till bland annat rutiner, riktlinjer, policys, minnesanteckningar och agendor. Ansvariga inom respektive verksamhet stödjer enheterna i dokumenthanteringen.

Kvalitetsregister

Under 2023 rapporterade verksamheterna i följande register:

- Senior Alert,
- Svenska Demensregistret - SveDem
- Svenskt register för Beteendemässiga och Psykiska Symtom vid Demens - BPSD
- Svenska palliativ registret
- Svenskt register för Rehabiliteringsmedicin - SveReh
- Svenska artrosregistret

Resultatet från dessa kvalitetsregister återkopplas och ger kunskap till verksamheten för att förbättra patienters och boendes vård, omsorg och behandling. Bland annat kan lyftas förbättringsarbeten gällande ledtider vid kognitiva mottagningen samt personcentrerade aktiviteter i äldreomsorgs som utgår från resultat i kvalitetsregistret SveDem.

Ett stort antal parametrar följs gällande vården av våra patienter. Flertalet av dessa rapporteras in till Hälso- och sjukvårdsförvaltningen (HSF) eller kommunerna utifrån de krav och avtal som finns inom Stockholms Sjukhem.

Patienten som medskapare

Patienter och närståendes delaktighet är en viktig utgångspunkt för all vård och omsorg. Vården blir säkrare om patienten eller boende är välinformerad, deltar aktivt i sin vård och ska så långt som möjligt utformas och genomföras i samråd med patienten. Inom våra sjukvårdsenheter skapas individuell vårdplan/rehabiliteringsplan tillsammans med patienterna. Detta är en viktig del i att vården planeras och skapas tillsammans med patienten.

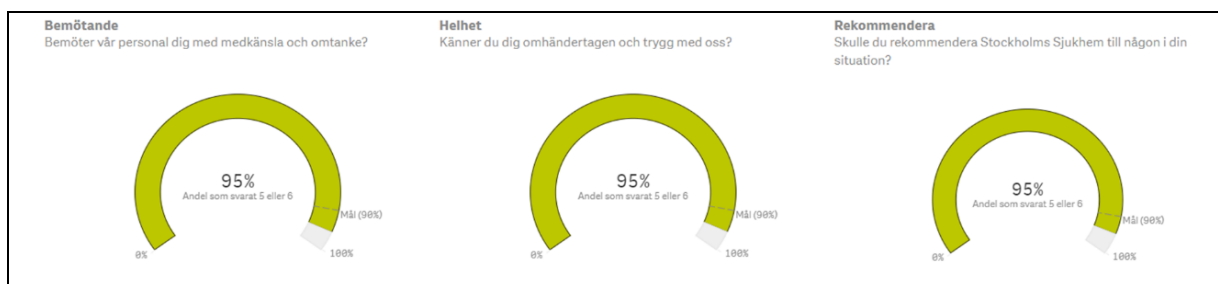
I samband med att inflyttning till boende i äldreomsorgen erbjuds boende och/eller närstående att skriva ner en levnadsberättelse. Den informationen ger stöd för medarbetare och bidrar till ökad förståelse och inkännande gentemot boenden som individ. Genomförandeplanen skapas tillsammans med boende och/eller närstående. En genomförandeplan innehåller en överenskommelse om vad som ska göras, målsättning för insatserna, när och hur insatserna ska utföras samt hur resultatet ska följas upp.

Närstående är en viktig resurs framför allt inom äldreomsorg eller för patienter med begränsad möjlighet att föra sin egen talan. Äldrevården involverar närstående i boendes vård samt i planering och utformning av verksamhetens innehåll. Arbetet med närstående kännetecknas av närhet, trygghet, kontinuitet, tillgänglighet och helhetssyn. Nyckeln till delaktighet och bekräftelse är god dialog, gott bemötande och tydlig information. Boende och närstående bjuds in till olika forum och sammankomster, exempelvis boende- och närståenderåd och närståendemöten.

Personer med egen erfarenhet av sjukdom eller funktionsvariation, patientföreningar eller närstående är en viktig del i vår strävan att förbättra verksamheten samt ge stöd för våra patienter och boende. Dessa kan även vara ett stöd och rådgivande vid framtagande av utbildningar, informationsmaterial samt vid förbättringsarbeten. Exempel på detta är nätverksmöten där patient-/brukarföreningar och medarbetare inom SSH deltar i diskussioner eller förbättringsprojekt. Uppsökarverksamhet där personer med egen erfarenhet av funktionsvariation, besöker patienter med förvärvade ryggmärgsskador. Närståendeenkät till patienter inom palliativ vård ger även värdefull information för utveckling inom verksamheten.

Patienter och boendes upplevelse av vård och omsorg

Utöver den nationella patientenkäten (SKR) och brukarenkäten (Socialstyrelsen) genomför Stockholms Sjukhem regelbundna undersökningar av patienters upplevelse av sin vård. Resultatet återkopplas i realtid till enheten där patienten vårdas och används för att förbättra verksamheten (figur 3).

Figur 3: Resultat Patientnöjdhet 2023, Stockholms Sjukhem övergripande nivå, n=1311

Klagomål och synpunkter

Stockholms Sjukhem har ansvar att hantera patienters, boendes och närståendes klagomål och synpunkter. Det finns olika vägar för att lämna synpunkter och klagomål på vård och omsorg och kan ges muntligt, skriftligt, digitalt via extern hemsida samt via 1177 vårdguiden. I samband med byte av avvikelshanteringssystem under året har möjlighet att lämna synpunkter och klagomål via 1177 tagits bort. En översyn har även påbörjats gällande hantering av inkomna ärenden inom SSH. Det finns även möjlighet att framföra synpunkter och klagomål anonymt, men då kan inte verksamheten besvara ärendet. Ansvaret för att analysera, åtgärda och återkoppla ligger på den enhet som berörs av ärendet.

Agera för säker vård

Öka kunskap om inträffade vårdskador

Transparens och återkoppling gällande inträffade vårdskador eller risk för vårdskada är viktig för att undvika att dessa inträffar igen.

Avvikelser redovisas och diskuteras på olika nivåer inom Stockholms Sjukhem som APT-möten, professionsmöten till olika ledningsfora.

Inom sjukvården och äldreomsorgen rapporteras händelser som har medfört eller hade kunnat medföra en vårdskada i avvikelssystemet och närmast berörd chef ansvarar för utredning, inom äldreomsorgen i samverkan med MAS. Berörd personal och om möjligt

patient/närstående involveras i utredningen som ska ske skyndsamt. Färdig utredning ska återföras till berörd verksamhet för ett lärande och kommuniceras även till andra verksamheter för lärande.

Sedan tidigare genomförs vid behov utredning av allvarlig vårdskada eller risk för allvarlig vårdskada enligt metoden "utredning av allvarlig vårdskada" eller "händelseanalys" (SKR:s publikation Utredning av allvarliga vårdskador 2021).

Den mer djupgående analysen händelseanalys beslutas av chefläkare där en djupare förståelse eller mer verksamhetsövergripande analys krävs.

Vi eftersträvar transparens även vid utredningar och händelseanalyser både inom och mellan verksamheterna för att skapa lärande.

Fall med skada är fortsatt en återkommande händelse där utredningar har utförts. Ett antal aktiviteter och förbättringsåtgärder har tagits fram och genomförts.

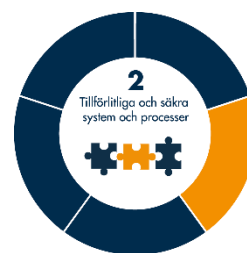
En händelseanalys har genomförts gällande brister i läkemedelsadministrering inom en av sjukvårdsenheterna. Inom ÄO rapporteras trycksår som en avvikelser och verksamheten ser varje trycksår som en avvikande händelse, som inte ska ske vid adekvat vård och omsorg.

En händelseanalys har utförts gällande trycksår och förbättringsåtgärder har genomförts.

Tillförlitliga och säkra system och processer

Egenkontroller

Under 2023 har punktprevalensmätningar gällande basala hygienrutiner och klädregler, genomfört inom SSH. Vid mätning vårterminen 2023 var följsamhet till basala hygien-rutiner och klädregler 74,3 % (korrekt i samtliga åtta steg).

Inom verksamheterna sker ett stort antal egenkontroller och vi arbetar ständigt med att utifrån resultat analysera brister och identifiera förbättringsområden. Kontroller utförs och dokumenteras löpande under året. Exempel på dessa är Skydds rond, Brandkontroll, Defibrillatorkontroll, MTP, journalgranskningar, läkemedelsöversyn.

Läkemedelshantering

På Stockholms Sjukhem strävar vi ständigt förbättra kvalitet, säkerhet och effektivitet i läkemedelshanteringen, genom gemensamma rutiner, arbetssätt och kontroller. En

gemensam läkemedelsinstruktion har skapats som inbegriper rutiner och arbetssätt gällande läkemedelshantering både för sjukvårdsenheter och äldreomsorg. Vår farmaceutiska enhet med två apotekstekniker och en apotekare är ett stöd i beställning, organisation och kassation samt utbildning och kunskapsstöd. Ett projekt har startat för att stödja sjuksköterskor inom geriatrisk slutenvården i Bromma där apotekstekniker stödjer och förbereder läkemedelshantering bland annat i samband med inskrivning av patient. Inom sjukvårdsenheterna har läkemedel i läkemedelsrum ordnats enligt ATC- kodsordning samt baslistor tagits fram för läkemedel som ska finnas i dessa. Ett "svansförråd" för läkemedel utanför baslistorna har även organiserats. Utifrån statliga och regionala krav har separata beredskapslager för läkemedel skapats både på Bromma och Kungsholmen under året. Regelbundna apoteksgranskningar har också utförts av Apoteket AB både inom sjukvård och äldreomsorg.

Gashantering

Stockholms Sjukhem tillverkar andningsluft för syrgasbehandling genom en egen gasanläggning på Kungsholmen. Denna inspekteras årligen av Apoteket AB. Utbildning av gasansvariga sjuksköterskor på Kungsholmen och Bromma genomförs regelbundet. Arbetet kring gashantering hålls samman av en gaskommitté under chefläkarens ledning.

Livsmedelshygien

Stockholms Sjukhem har en egen kostenhet för tillagning av patienters och boendes mat samt en restaurang som är öppen för allmänheten. Kostenheten använder livsmedelshygieniska egenkontrollprogram och extern kontroll sker även av miljöförvaltningen och Anticimex.

Delegeringar

Delegeringar sker inom både sjukvårdsenheterna och äldreomsorgen. Genomgång av utfärdade delegeringar sker minst en gång per år.

Säker vård här och nu

Riskområden

Inom Stockholms Sjukhem har ett antal riskområden identifierats. Till dessa räknas fall och fallskador, undernäring, sår och trycksår, vårdrelaterade infektioner samt munhälsa. Även medicintekniska produkter och läkemedel är identifierade riskområden som hanteras inom verksamheterna.

Läkemedelsgenomgångar

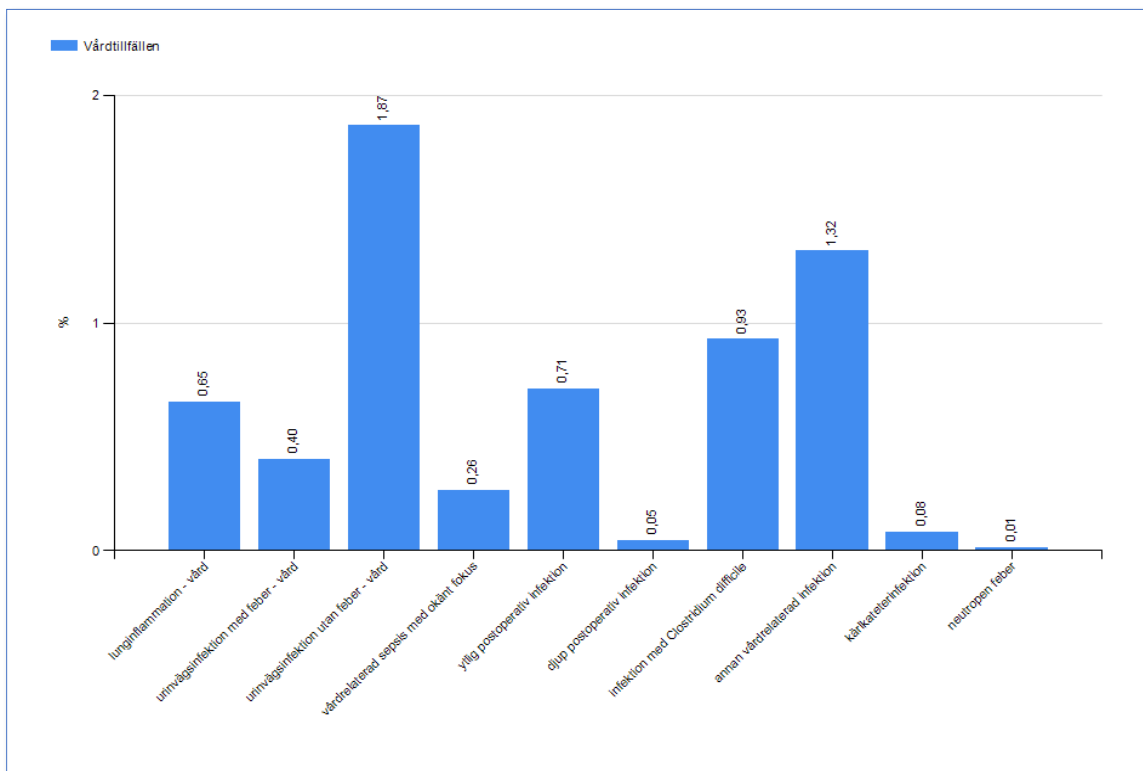
En aktivitet för att minska risker kring läkemedel är enkel läkemedelsgenomgång som utförs vid inskrivning i slutenvård. Inom äldreomsorgen sker en enkel läkemedelsgenomgång vid inflyttning, därefter genomförs en fördjupad läkemedelsgenomgång årligen.

Rekrytering

Rekrytering av medarbetare har även inom Stockholms Sjukhem fortsatt att vara en utmaning under året. Det upplevs allt svårare att rekrytera medarbetare inom allt fler professioner. Inhyrning av personal sker inom verksamheterna där sjuksköterskor utgör den största andelen. Aktiviteter har genomförts för att minska behovet av inhyrd personal men beroendet av inhyrning kvarstår.

Vårdrelaterade infektioner

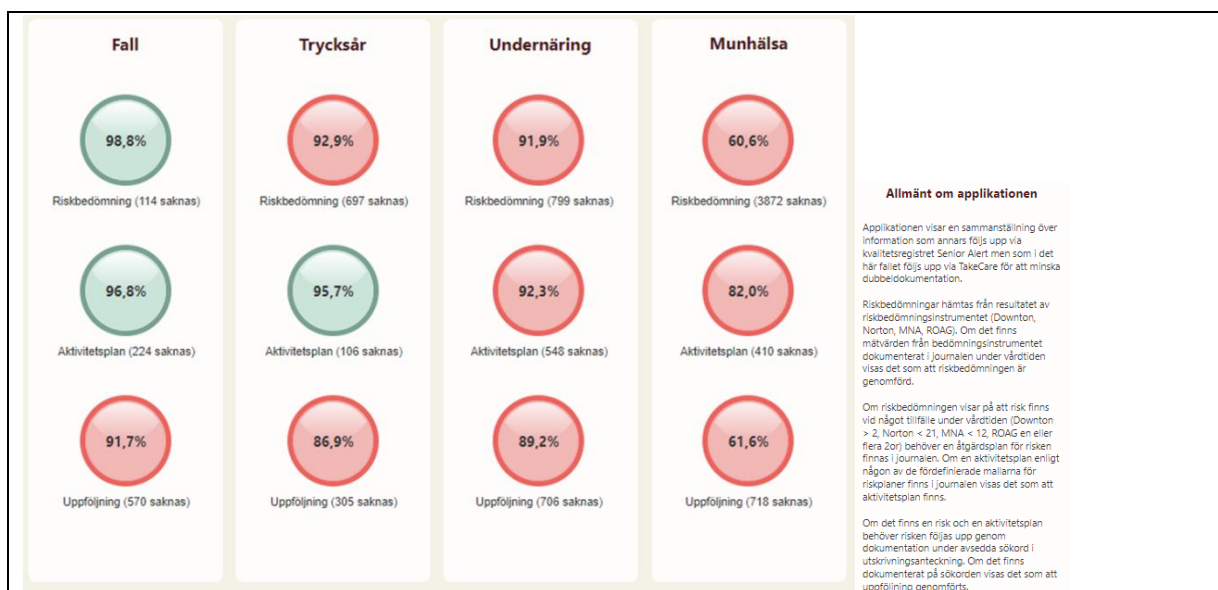
Gällande vårdrelaterade infektioner använder verksamheterna Infektionsverktyget och inrapportering av resultat sker regelbundet. Kvalitetsgranskning av resultat sker bland annat gällande registreringarna och åtgärder utförts för att förbättra registreringarna. Resultatet av andel vårdtillfällen med vårdrelaterad infektion var 5,93% för 2023. Andel egenförvärvade vårdrelaterade infektioner kan inte redovisas på grund av olika journalsystem inom regionen. Vanligast förekommande VRI var urinvägsinfektion utan feber (figur 4).

Figur 4: Andel vårdtillfällen med antibiotikabehandlad vårdrelaterad infektion 2023

Riskbedömningar fall, trycksår, undernäring och munhälsa

Riskbedömningar gällande fall, trycksår och undernäring i samband med inskrivning i slutenvården eller vård- och omsorgsboende, följs regelbundet. En hög följsamhet till riskbedömningar kan ses inom flera områden. Skapade aktivitetsplaner vid identifierade risker samt uppföljning av dessa har inom vissa delar ett förbättringsutrymme (figur 5). Inom Äldreomsorgen följs dessa riskbedömningar i Senior Alert (figur 6).

Figur 5: Andel dokumenterade riskbedömningar, aktivitetsplaner och uppföljning i TakeCare 2023

Uppåt	Unika personer	Vårdprevention				Utfall				Visa resultat per räkneblock
		Risikbedömningar med risk	Bakomliggande orsaker vid risk	Åtgärden vid risk	Utförda åtgärder vid risk	Trycksår	BMI<22	Fall	Munhälsa grad 2	
Vallgossen	75	95% 108 av 111	95% 101 av 106	95% 101 av 106	49% 43 av 88	15 14 personer	34 34 personer	3 3 personer	37 37 personer	
Trycksår		43% 48 av 111	96% 95 av 98	94% 95 av 101	50% 44 av 88					
Undernäring		77% 88 av 111	96% 92 av 95	94% 88 av 93	44% 38 av 86					
Fall		92% 102 av 111	97% 98 av 102	97% 99 av 102	53% 42 av 79					
Munhälsa		47% 42 av 111	94% 89 av 95	96% 93 av 97	44% 38 av 86					
Hornskroken Stockholms sjukhem	64	86% 95 av 110	80% 76 av 95	99% 94 av 95	75% 77 av 102	3 3 personer	31 31 personer	1 1 personer	27 27 personer	
Trycksår		21% 23 av 110	91% 91 av 100	96% 93 av 97	79% 79 av 100					
Undernäring		63% 69 av 110	94% 88 av 93	99% 95 av 96	77% 55 av 71					
Fall		65% 72 av 110	99% 91 av 92	99% 91 av 92	78% 57 av 73					
Munhälsa		43% 47 av 110	70% 65 av 93	100% 87 av 87	73% 62 av 85					
Nyckelharpan	39	93% 53 av 57	96% 51 av 53	100% 53 av 53	88% 21 av 24	3 3 personer	20 20 personer	1 1 personer	8 8 personer	
Trycksår		14% 8 av 57	88% 7 av 8	100% 8 av 8	100% 3 av 3					
Undernäring		58% 33 av 57	97% 52 av 53	100% 33 av 33	92% 12 av 13					
Fall		68% 39 av 57	100% 39 av 39	100% 39 av 39	95% 18 av 19					
Munhälsa		20% 11 av 56	100% 11 av 11	100% 11 av 11	33% 1 av 3					

Figur 6: Andel riskbedömningar i Senior Alert 2023 inom Vallgossen, Hornskroken och Nyckelharpan.

Vårdkvalitet

Under 2023 har sju parametrar gällande vårdkvalitet inom våra verksamheter, följas via utdataverktyget QlikView (figur 7). Resultat hämtas automatiskt från journalsystemet TakeCare och uppdateras dagligen. Syftet är att resultaten ska användas för att bibehålla och förbättra kvaliteten för att ge god vård med hög kvalitet, för patienternas bästa, medarbetarnas arbetsglädje samt minska risken för fel.

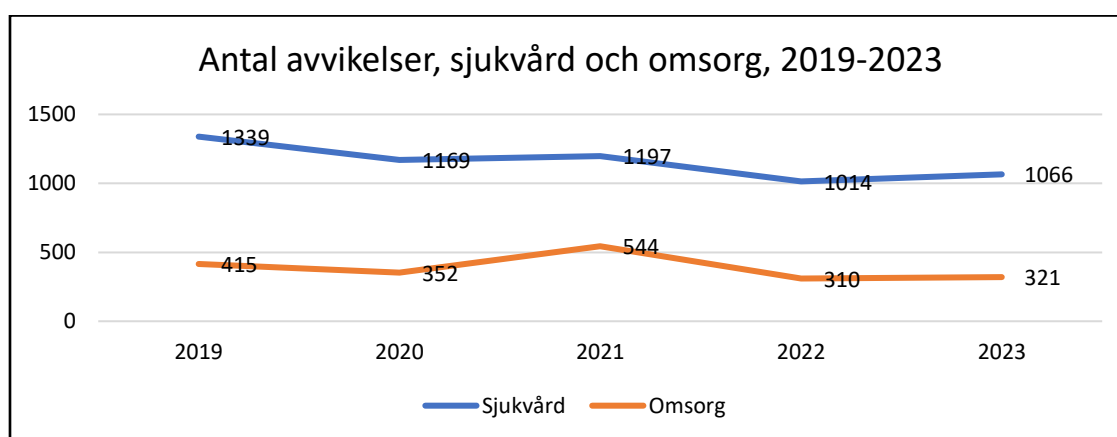

Figur 7: Vårdkvalitet SSH övergripande resultat för perioden 230201-230201

Stärka analys, lärande och utveckling

Avvikelser

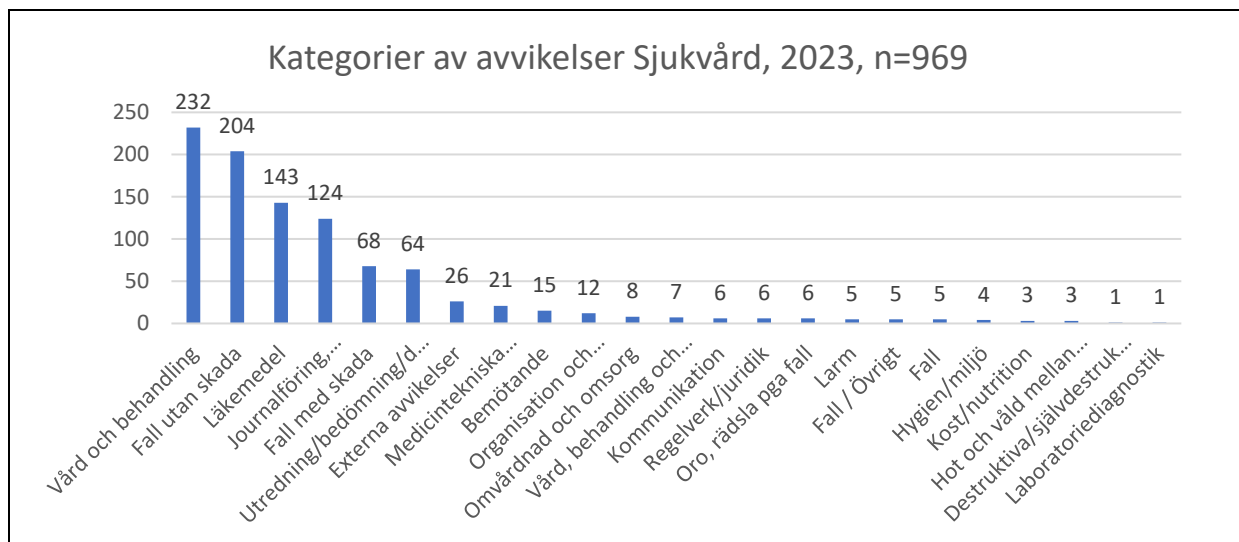
Under 2023 har Stockholms Sjukhem bytt avvikelssystem och antalet avvikelser har ökat något. Syftet med bytet var att förenkla avvikelserapporteringen som upplevts som krångligt i regionens system, skapa ett lärande med bättre överblick i eget analysverktyg samt att skapa ett hållbart alternativ i egen regi som stödjer avvikelserapportering inom samtliga verksamheter. Totalt har 1387 vård- och omsorgsavvikelser rapporterats inom sjukvård och omsorg (figur 8).

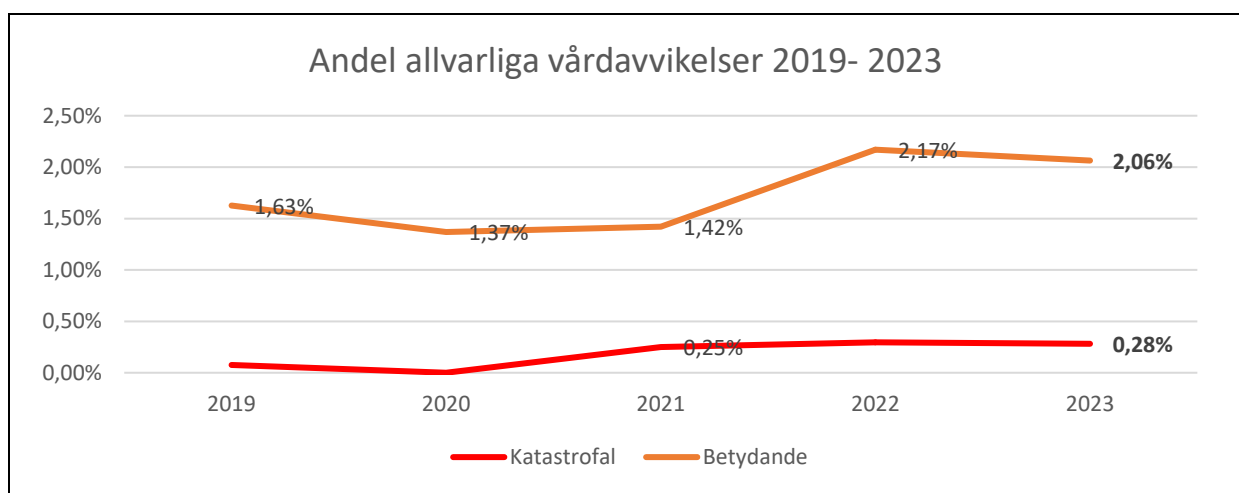
Figur 8: Avvikelser, risker och förbättringar 2019-2023

Avvikelser inom Sjukvård

Av de vårdavvikelser som rapporterades inom sjukvård var de tre vanligaste kategorierna vård och behandling, fall utan skada och läkemedel (figur 9). Alla händelser riskvärderas och avvikelser med allvarlig risk, dvs med vårdskada eller risk för vårdskada, utgjorde 2,06%, (22/1066) betydande avvikelser och 0,28% (3/1066) var bedömda som katastrofala (figur 10). Allvarlighetsgraden bedöms enligt LÖF:s handbok Utredning av risker.

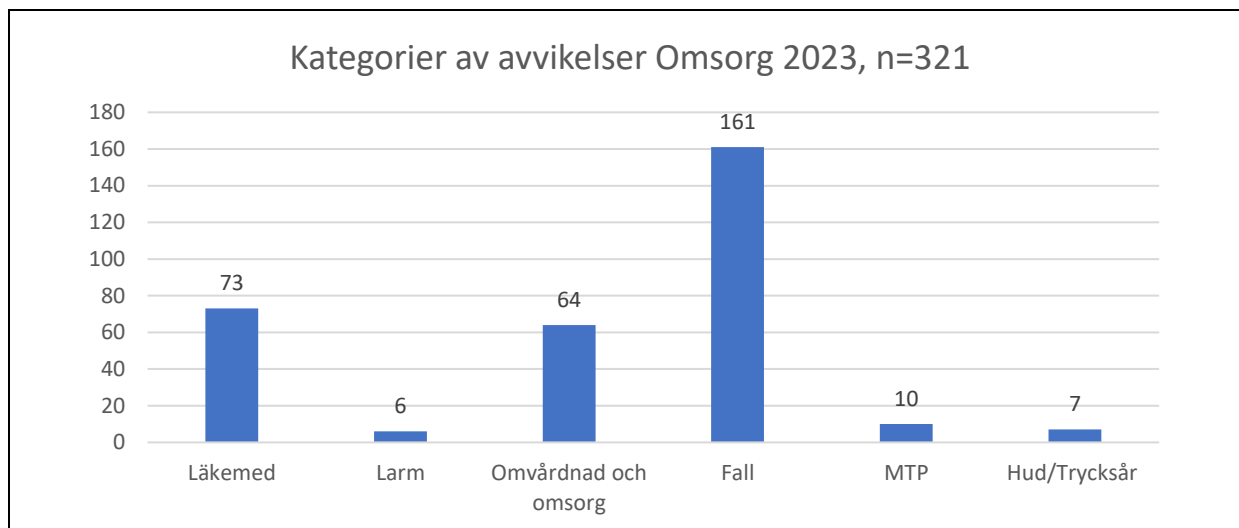
Figur 9: Kategorier av vårdavvikelser inom sjukvården 2023

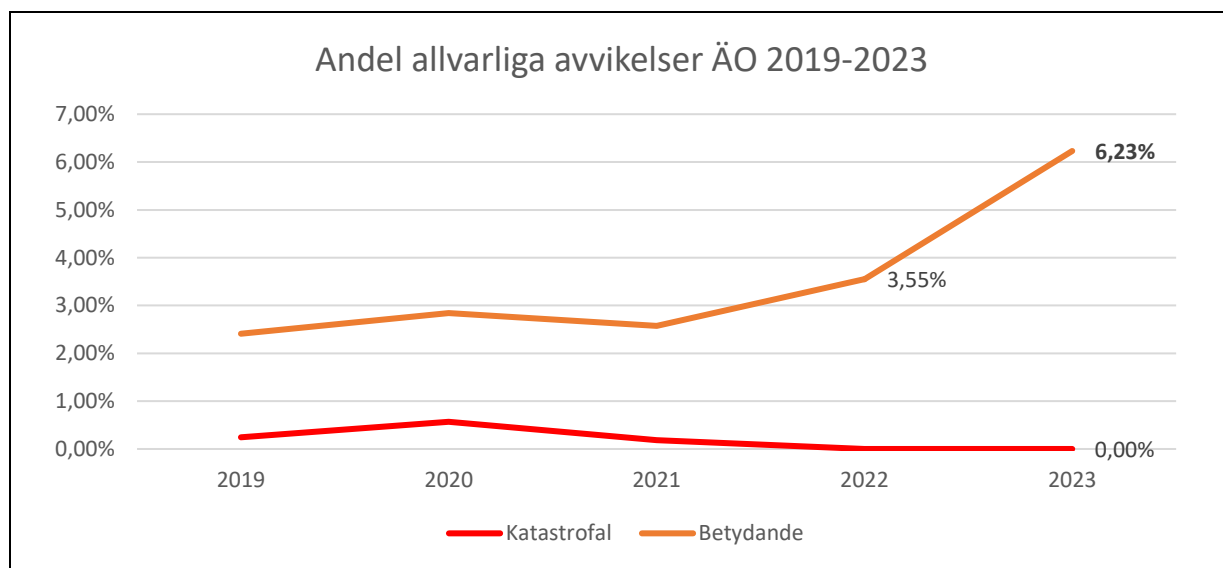
Figur 10: Andel vårdavvikelser som bedömts som katastrofala och betydande inom sjukvården 2019-2023.

Avvikelser inom Äldreomsorgen

Under 2023 har 321 omsorgsavvikelser inrapporterats i journalsystemet, på pappersblanketter samt i det nya avvikelssystemet. De vanligaste kategorierna var även här fall, läkemedel och omvårdnad (figur 11). Riskvärdering avseende allvarlighetsgrad visar att 0% (0/321) var med katastrofal risk och 6,23% (20/321) var med betydande risk (figur 12), vilket är en ökning jfr tidigare år.

Figur 11: Kategorier av vårdavvikelser inom äldreomsorgen 2023

Figur 12: Andel allvarliga avvikelser inom Äldreomsorg 2019-2023

Utredning och händelseanalys

Under 2023 har Stockholms Sjukhem, i enlighet med SKR:s rapport Utredning av allvarliga vårdskador, i första hand utfört utredningar vid vårdskador som krävt analys. Dessa utredningar har främst analyserat fall under vårdtiden. Den mer omfattande händelseanalysen har utförts gällande brister i läkemedelsbehandling.

Utredningarna och analys har använts som underlag för förbättringar i verksamheten, men också som underlag för beslut om anmälan enligt Lex Maria och Lex Sarah.

Lex Maria och Lex Sarah

Under året har 1 beslut om Lex Sarah tagits som rörde brist i omvårdnad. Anmälningen har avslutats från IVO utan ytterligare åtgärd. Inga beslut om Lex Maria har tagits under 2023.

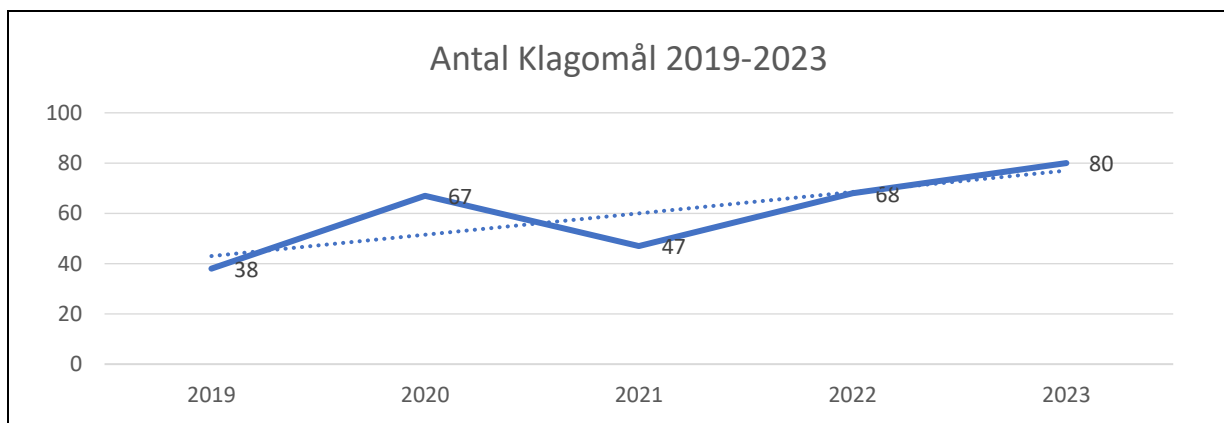
Klagomål och synpunkter

Stockholms Sjukhem har under 2023 behandlat 80 klagomål och synpunkter, varav 5 från IVO, 35 via Patientnämnden, 21 som lämnats direkt till verksamheten samt 19 via 1177 (tabell 1).

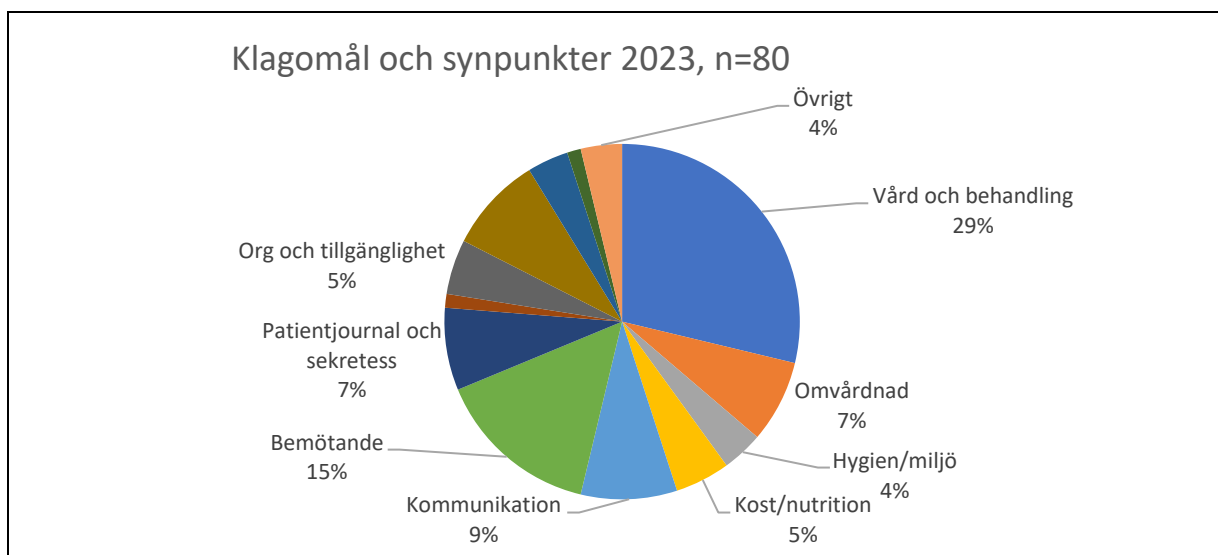
Antalet klagomål och synpunkter har ökat jämfört med föregående år (figur 13). Utifrån kategorier av klagomål visar det att huvuddelen, 29%, rör vård och behandling (figur 14).

Tabell 1: Klagomål och synpunktsärenden 2023

Ärenden från	2021	2022	2023
Patientnämnden	19	35	35
Klagomål registrerade i HändelseVis och synpunkt@ssh.se	12	24	21
1177 Vårdguiden Klagomål och synpunkter	6	5	19
Klagomål överlämnat av IVO	10	4	5

Figur13: Antal klagomål och synpunkter inkomna till Stockholms sjukhem under åren 2019-2023

Figur 14: Klagomål och synpunkter under 2023 uppdelad i kategorier, n=80

Öka riskmedvetenhet och beredskap

Klinisk träningslokal har skapats i Stockholms Sjukhems site i Bromma under 2023. Detta möjliggör att medarbetare och studenter kan träna specifika moment, exempelvis förflyttningsteknik och HLR, i en utbildningslokal anpassad för detta.

Etikrådet och etiska ronder är ett stöd och ett verktyg för att skapa en beredskap vid komplexa fall och oväntade händelser samt minska etisk stress som kan uppkomma hos medarbetare. Den webbaserade patientsäkerhetsutbildningen ingår även i introduktionsprogrammet för flera professioner.

Utifrån de statliga och regionala kraven på beredskap för läkemedelsbrister har ett beredskapslager för läkemedel upprättats inom Stockholms Sjukhem både på Kungsholmen och i Bromma.

Patientsäkerhetskultur

Under 2023 har medarbetarna svarat på frågor kopplade till patientsäkerhetskulturen. Dessa besvaras varannan vecka i samband med pulsmätning. Resultatet för verksamheterna samt per fråga kan ses i tabell 2 och 3.

Tabell 2: Resultat gällande patientsäkerhetskultur 2023, per VO

Patientsäkerhetskultur	2022	2023
Stockholms Sjukhem	7,8	7,8
Äldreomsorg	7,9	8,1
Geriatrisk	7,4	7,3
Palliativ vård	8,2	8,1
Rehabilitering	7,9	7,9

Tabell 3: Resultat Stockholms Sjukhem uppdelat per fråga, gällande patientsäkerhetskultur för 2023

Resultat per fråga	2022	2023
Jag påtalar när jag tror något är på väg att gå fel	8,4	8,4
Jag vågar prata om mina misstag	8,0	8,1
På min arbetsplats agerar vi alltid utifrån de risker vi ser	7,2	7,4
Jag skulle känna mig trygg om en närstående vårdades på min arbetsplats	7,1	7,2

Mål, strategier och utmaningar för kommande år

Stockholms Sjukhem växer 2024 med ett nytt vård- och omsorgsboende Mosaiken som öppnar i lokaler i Bromma. Vintern 2024/2025 öppnar boendet Poesin i Nacka. Även sjukvården expanderar med fler slutenvårdsplatser och utökad primärvårdsrehabilitering. Implementering av Lärplattformen esTracer kommer att ske och kommer att stödja kompetensutveckling. Implementering av OPEN planeras inom hela äldreomsorgen. Översyn planeras gällande hantering och service av medicintekniska produkter och apparatur. Även strukturen för delegeringar och fördelning av medicinska arbetsuppgifter kommer att ses över.

Mål för patientsäkerhetsarbetet 2024

Patientsäker expansion av verksamheter både inom äldreomsorg och sjukvård. Fokus på att skapa en struktur för nytt gemensamt lärande utifrån inkomna avvikelser i Centuri avvikelshanteringssystem.